

Catalunya forestal

CONSORCI FORESTAL
DE CATALUNYA

editorial

Per què necessitem l'Estat?

Al llarg dels passats 25 anys s'ha produït un profund canvi en el repartiment del poder al nostre país. Canvi que ha estat del tot positiu, permetent apropar les polítiques a les necessitats dels respectius territoris, idiosincràsia, tradicions i diferents nivells de desenvolupament. Si bé com a fruit del suport de CiU al Govern Suárez davant la moció de censura presentada pel PSOE el maig del 1980, Catalunya recuperà molt aviat les competències forestals que ja havia exercit durant la Generalitat republicana, cal constatar que ha estat molt difícil portar a terme l'aggiornamento que la política forestal necessitava per adequar-la als nous reptes de la societat del segle XXI.

Les temptacions de recrear-se en solucions del passat han estat imminents i amb prou esforços -en els que ha estat de sempre el Consorci Forestal de Catalunya inspirador, actor clau i motor- s'han aconseguit importants fites, com ara un Centre de la Propietat Forestal plenament autònom, els canvis fiscals i el reconeixement del silvicultor com agent clau de la política forestal. Els que heu viscut aquestes iniciatives i moltes altres necessàries per frenar nombrosos despropòsits que deambulaven per les ments dels despatxos barcelonins (primer PEIN, idees preconcebudes sobre els arbres de Nadal o els aprofitaments forestals, els primers conceptes de la Xarxa Natura 2000, el concepte policial del cos d'agents rurals, entre molts d'altres) sabeu el que ha costat reconduir les coses cap a allò que tothom avui ve a reconèixer com el model forestal català.

Sense cap dubte ha estat una important ajuda l'establiment a Catalunya d'una oferta educativa forestal a tots els nivells, que no sols ha ajudat a cobrir la demanda de joves professionals sinó que ha permès trencar una visió corporativa i molt aïllada de la resta del món, com encara podem constatar en d'altres cossos d'enginyeria, en què l'objectiu principal no és altre que el manteniment dels privilegis i el poder ostentat.

Si els primers 15 anys d'autogovern suposaren una progressiva dissolució dels lligams amb Madrid, la incorporació a la UE i la creixent importància del finançament comunitari i del renovat protagonisme dels boscos en l'esfera internacional, han recuperat considerablement el rol de l'Estat més enllà de la seva merament testimonial residualitat competencial. La coincidència durant la passada legislatura de dos directors generals de boscos prou solvents, Carlos del Álamo, avui conseller de Medi Ambient de Galícia, i el professor Enrique Alonso, va permetre rellançar la

(Passa a la pàg. 2)

Els principis i l'agenda de la Federació d'Agricultors i Silvicultors Finesos (MTK)

Recentment, els nostres companys finesos ens van remetre un document estratègic força interessant sobre la seva organització. MTK engloba de forma obli-

gatòria, recordant al que aquí van ser les antigues cambres agràries, tots els agricultors i silvicultors de Finlàndia, agrupant-los a nivell local, regional i nacional.

Es tracta d'una organització molt arrelada i solvent, amb un considerable pes polític al seu país. Amb la branca forestal de MTK - llur director, Martín Lillandt, presideix el comitè forestal de COPA, la Confederació d'Agricultors de la UE - el Consorci ha mantingut des de fa molts anys una constant i profitosa col.laboració. Cal esmentar que el model de propietat forestal privada de tipus mitjà i familiar suposa el 90% del territori forestal finès, essent un element diferenciador respecte als països del seu entorn, en els quals predominen o les propietats estatals i de la indústria, o la gran propietat privada d'origen aristocràtic.

Reproduïm tot seguit un resum d'aquest document estratègic perquè entenem que, tot i les diferents condicions naturals i socio-econòmiques, és molt avançat i útil per al treball quotidià, tant del Consorci com de JARC i de la Federació.

Visió

Aconseguir un camp vital és una tasca comuna de la població finesa. Comença el document definint aquesta visió com la quintaessència del sentit del treball de MTK. És especialment allisonador l'enfoc integrador i no beligerant o segregador del plantejament, probablement fruit d'un disseny polític d'organitzacions professionals agràries ben diferent al que hem patit als darrers anys a Espanya i que el Consorci ha vingut denunciant, especialment davant les primeres eleccions a Cambres Agràries. Aquí, amb el pretext de la llibertat d'afiliació, el que s'ha aconseguit és afleblir i sotmetre les organitzacions professionals a les lluites partidistes.



La propietat privada mitjana i familiar abasta un 90% dels boscos.

Missió

Seguidament defineix la seva missió com a una organització d'agricultors, silvicultors i empresaris rurals. La tasca de MTK es la millora del seu estatus social i econòmic, així com la rendibilitat de les seves empreses i la defensa de la propietat privada. Cal remarcar que se cita en primer lloc el terme "social".

L'estratègia per aconseguir-ho es fonamenta en:

- Els agricultors produeixen aliments de qualitat i d'altres productes industrials per als consumidors, a la vegada que tenen cura de l'entorn i el paisatge rural.
- Els silvicultors produeixen fusta i d'altres productes forestals i serveis, menant els seus boscos d'acord amb els principis de la gestió forestal sostenible.
- Els empresaris rurals ofereixen

productes i serveis d'alta qualitat.

MTK busca un camp que compatibilitzi un entorn de qualitat per a dur a terme l'activitat econòmica, alhora que esdevé el marc adient per viure i per gaudir-hi de l'oci.

Valors

Defineix com a valors a defensar en el seu treball els següents:

- *Continuïtat intergeneracional*
Els pagesos, silvicultors i empresaris tracten correctament els animals, els camps, els boscos, el paisatge rural i el medi ambient. Per a la gent del camp, el desenvolupament sostenible forma part de la seva vida quotidiana. Generació rere generació vetllen per la vitalitat i capacitat productiva dels camps i els boscos, i de la qualitat

(Passa a la pàg. 2)

■ Evolució de les negociacions amb l'ACA sobre la gestió del bosc a les zones de ribera

Les converses que en el seu dia va començar el Consorci Forestal de Catalunya amb l'Agència Catalana de l'Aigua (vegeu *Catalunya Forestal* núm. 53) i que posteriorment han continuat entre el Centre de la Propietat Forestal i l'administració hidràulica a Catalunya, l'ACA, ja comencen a donar els seus fruits i conclusions. A finals del mes de gener, hi havia sobre la taula una proposta gairebé definitiva de l'ACA, els principals punts de la qual són:

1- L'ACA delega al CPF (en el cas de finques amb PTGMF) o a la Direcció General de Patrimoni Natural i Medi Físic (per a les finques sense PTGMF) la gestió total de les Zones de Policia (ZP) i de Domini Públic Hidràulic (DPH) en determinats àmbits del territori. Falta per determinar quins són aquests àmbits, que sembla ser que seran zones riu amunt, rieres secundàries, etc. principalment on no hi ha cap risc.

2- Les zones ocupades actualment, o que fins fa dos anys estaven ocupades per espècies de creixement ràpid, podran seguir amb aquests aprofitaments sense haver de demanar cap permís especial. Només en el cas de noves plantacions, el propietari haurà

de sol·licitar informe a l'ACA.

3- Els àmbits que gestionarà l'ACA vindran definits pels mapes de l'INUNCAT, que assenyalen les zones amb perill d'inundació, les quals seran competència exclusiva de l'ACA. Sens dubte, aquestes zones seran les parts més baixes dels rius i alguna riera, i coincideixen amb les zones amb més pressió humana i sobretot amb les planes al·luvials idònies per a les plantacions d'espècies de creixement ràpid, és a dir, les zones amb més activitat i més fèrtils de les finques. Tot i que encara falta saber quines són aquestes zones afectades per l'INUNCAT, l'anterior apartat (punt 2), d'ocupació per espècies de creixement ràpid, serà completament aplicable també en aquestes zones.

Sembla que hi ha una bona predisposició de l'ACA, sobretot pel que fa referència a l'eliminació de taxes i a les inspeccions, les quals aniran a càrrec dels agents rurals, o bé coordinades amb l'ACA. Demanem és una ràpida resolució del problema, ja que aquestes traves i aquest despertar sobtat de l'administració hidràulica ja fa massa temps que posen pals a les rodes a la gestió tradicional forestal de les zones de ribera.

editorial

(Ve de la pàg. 1)

política forestal de l'Estat no com a "cortapisa" de les CC AA, sinó com a complement d'allò que les supera (presència a la UE i internacional; finançament, polítiques estatals confluents, etc.) des d'una posició de lideratge.

Fruit d'aquest intens període disposem d'un valuós document, l'Estratègia Forestal Espanyola, de les mesures de reforma fiscal forestal, d'unes normes per a la certificació de la gestió forestal sostenible i d'un òrgan participatiu que engloba la totalitat del sector forestal (el Consell Nacional de Boscos). Malgrat això, passat ja el primer terç d'una nova legislatura amb majoria absoluta d'un govern conservador, les expectatives s'han esvaït. El Consell Nacional de Boscos no s'ha convocat fins passats dos anys des de la seva creació i només per a transmetre un esborrany de Pla Forestal que manca del seu principal element: la previsió d'inversions que els boscos espanyols requereixen, i qui les financia. És com si al polèmic Pla Hidrològic faltés el capítol de finançament. Ja no seria tan sols polèmic, seria del tot ridícul i mancat de qualsevol credibilitat. Però, i el que és més greu en l'època d'Internet, devaluar un organisme presidit pel ministre i amb més de 60 destacats membres per lliurar un document del que ningú no disposava abans és la millor forma de prendre el pèl i d'igualar els principis participatius als que s'ha compromès Espanya en els processos internacionals medi ambientals. Què costava enviar el document per correu electrònic -sense cost i immediat- deu dies abans i recollir el parer de les institucions i entitats representades?

Un altre exemple de la nul·litat dels nostres representants a nivell estatal és la Xarxa Natura 2000. Mentre que els nostres veïns francesos inclouran només sobre un 5-6% del seu territori, Espanya atorgarà a Brussel·les la tutela de més del 23% del seu territori sense cap contrapartida. O és que la biodiversitat coneix de fronteres polítiques? França ha sabut entendre la lliçó i ha estat premeditadament modesta en la declaració d'espais, mentre que a Madrid hi ha hagut una alegria declaratòria -ells no pateixen els costos de tota mena que això suposa- amb una connivència inconfesable dels *lobbies* de les internacionals de l'ecologisme, amb l'únic objectiu d'incrementar el seu poder sobre el territori. Espanya, que encara ha de realitzar nombroses infraestructures -moltes de les quals de dubtós benefici per al medi ambient (tren, energies alternatives)- pagarà molt cara aquesta irresponsable actitud del ministeri de Medi Ambient. Això es complementa amb la frivolitat declaratòria de nous parcs nacionals -és el cas de Guadarrama- com si la Península fos un territori verge on l'home acabés d'arribar.

Un altre exemple força greu és el desentendre's del Ministeri a l'hora de les negociacions dels PDR -base del finançament forestal durant el període 2000-2006- a finals del 99, on els serveis forestals autonòmics hagueren de lluitar amb les seves conselleries d'Agricultura, a tot arreu molt més fortes, en lloc d'aconseguir una actuació concertada per augmentar sensiblement la part forestal del pastís del desenvolupament rural. El punt i apart el posà un recent article d'*El Mundo* signat conjuntament

Els principis i l'agenda de l'MTK de Finlàndia davant la nova decada

(Ve de la pàg. 1)

del sistema hidrològic. Les habilitats, l'orgull professional, els valors bàsics front a la vida, amb el reconeixement de les arrels i l'esperit rural, passen de generació a generació. La casa i l'empresa són desenvolupades per aconseguir que la següent generació les rebí encara en millors condicions que l'anterior. L'esperit comunal i l'educació de les noves generacions asseguruen la continuïtat.

- Igualtat i justícia

Els membres de MTK han de gaudir dels mateixos drets socials que la resta de grups de ciutadans. Els serveis públics bàsics pertanyen a cadascú de forma equitativa amb independència de la forma d'ocupació i del lloc de residència. Igualtat i justícia social també suposen que els ingressos i la seguretat social de la gent del camp es desenvolupen de forma comparable amb la resta de grups socials. Aquests valors es promocionen mitjançant:

- Els membres de MTK tenen la mateixa oportunitat de plantejar les seves propostes, opinions i problemes.

- Les preocupacions de les diferents regions, sectors i branques productives seran tractades de forma responsable, objectiva i justa per l'organització.

- La posició de les dones i del jovent al sí de l'organització es veurà reforçada.

- El personal contractat té una oportunitat justa de desenvolupar la seva carrera i formació.

- Esperit empresarial

La vitalitat del camp finès està basada en l'agricultura i silvicultura familiars, una xarxa d'empreses rurals diversificada i la propietat privada. L'empresariat rural es troba en constant progrés i renovació. L'empresari pot desenvolupar el seu treball quan les operacions són econòmicament viables i quan les relacions familiars i socials i les capacitats estan integrades de forma harmoniosa i equilibrada en el treball. En aquest apartat s'observa la tendència cap a l'especialització dels treballs mitjançant empreses de serveis comunes a tota l'agricultura i la silvicultura modernes.

pel Ministeri i Adena-WWF on s'inclouen tot un seguit de tòpics i despropòsits sobre el món forestal i que aprofundeix en l'alt grau de desinformació de la nostra societat urbana. Confiam, doncs, que la pressió de les CC AA faci entendre a Madrid el que són les seves tasques i responsabilitats indefugibles, i abandoni aquesta barreja estèril de menfotisme, melancolia d'un passat que afortunadament mai més no tornarà, i de frivolitat, que fa el joc a col·lectius molt minoritaris, molt més reduïts que el seu electoral rural i que, a més, mai no els votaran. Madrid, o sap liderar el país, o sobra.

- Esperit obert

A tots els nivells es portaran a terme les activitats de l'organització, juntament amb els membres i basant-se en les seves necessitats. La vinculació amb l'organització s'assoleix a través de la formulació comuna d'objectius i processos participatius. L'organització opera d'acord amb les polítiques decidides col·lectivament. Les decisions, opinions i motivacions seran informades als membres, als altres agents socials i al públic. Es demanarà l'opinió dels membres sobre les actuacions portades a terme. Els resultats seran avaluats i s'informarà sobre els seus resultats als membres.

Les iniciatives i problemes es plantejaran de forma oberta per a la consideració interna de l'organització, que desitja una àmplia col·laboració i un diàleg responsable amb els diferents grups socials implicats i una millora de la interacció amb la població.

- Capacitat

L'organització és conscient de les necessitats i les expectatives dels seus membres. MTK es una organització competent de defensa d'interessos, i assoleix una considerable capacitat professional en els seus àmbits d'actuació. Les actuacions poden superar una avaluació crítica.

Capacitat és esperit obert i habilitat per a escoltar als altres; facilitar la promoció d'objectius en cooperació amb d'altres col·lectius; capacitat d'ajudar a MTK i els seus membres per a afrontar els canvis, requerint de bons professionals en formació continuada.

Objectius

D'entre els objectius forestals destaquem:

· Es trasllada la conservació de la biodiversitat de les restriccions als incentius.

· Els nous i diversificats productes forestals incrementaran els ingressos dels silvicultors.

· S'augmenta i es diversifica l'ús de la fusta.

· Les convencions internacionals relacionades amb els boscos i els seus processos derivats consideren adientment el rol de la silvicultura familiar.

Respecte a l'organització, ens sembla interessant reproduir:

· MTK és una organització d'ampli abast que assegura la representativitat.

· MTK és l'organització d'interessos del camp més respectada, amb un gran ressò a la societat fina.

· MTK és una organització activa i efectiva.

· MTK desenvoluparà fórmules de comerç electrònic dissenyades d'acord amb les necessitats dels membres.

· L'entrenament dels membres i els càrrecs de l'organització millora el resultat de la seva tasca.

Balanç econòmic de la campanya d'ajuts forestals de l'any 2001

El passat més de desembre es van conèixer els resultats definitius de la implantació del PDR 2001 en la seva mesura, i que contempla totes les actuacions que fan referència a la silvicultura. En total es van tramitar 826

expedients per un import total de 1.007.546.129 pessetes. La comarca amb un major volum de treballs va ser la Selva, amb un total de 121 expedients. Després hi ha Osona, amb 107 expedients.

Segons dades de la mateixa Administració, els ajuts forestals PDR 2001 es poden resumir en xifres generals segons la taula 1. Amb aquestes dades ja queden reflectits alguns dels principals problemes de la passada convocatòria: la coincidència de dates entre la finalització dels treballs (que era el 15 de setembre) i les dates de resolució dels expedients, que van ser comunicades als interessats a finals d'agost o bé el setembre. Això va provocar nombroses renúncies totals a l'expedient, perquè un cop rebuda la resolució ja no hi havia temps material per a la realització de la feina. Les renúncies van suposar un volum de més d'11 milions de pessetes.

La Selva i Osona, capdavanteres

En total es van tramitar 826 expedients per un import total de 1.007.546.129 pessetes, de les quals els treballs silvícoles representen un 66'05%; els camins, un 13'35%; els punts d'aigua, un 11'02%; les reforestacions, un 3'75%; la protecció de la fauna, un 3'7%; els projectes d'ordenació i PTGMF, un 2'06%, i la creació d'associacions forestals i la divulgació i sensibilització forestal, menys de l'1%. La superfície afectada per cada actuació queda detallada en la taula 2.

La comarca amb un major volum de treballs va ser la Selva, amb un total de 121 expedients. Després hi havia Osona, amb 107 expedients, i a continuació el Berguedà, amb un volum de 72 expedients demanats. Al Vallès Oriental i el Bages, s'hi van demanar el mateix nombre d'expedients, 62 a cada comarca, i a l'Alt Empordà se'n van demanar 52. A la resta de comarques, el volum d'expedients demanats és inferior a 50.

S'acceptaran feines posteriors al 16 d'octubre de 2001

Del total d'expedients, més d'un 65% corresponen a expedients inferiors a un milió de pessetes; més d'un 31% corresponen a expedients d'entre 1 i 5 milions de pessetes; gairebé un 3'4% corresponen a expedients d'entre 5 i 10 milions, i menys d'un 0'5% corresponen a expedients amb un import superior als 10 milions de pessetes. Enguany, els ajuts forestals van

Taula 1: Ajuts forestals PDR 2001

TOTAL CATALUNYA	Expedients	Euros	Pessetes
Total certificats	826	6.055.474,19.-	1.007.546.129.-
--- Inspeccionats	72	493.196,43.-	82.060.982.-
--- Certif. parcial PTGMF/PO	127	828.253,78.-	137.810.167.-
--- Certif. parcial reforestacions	35	123.099,11.-	20.481.969.-
Denegats	231	---	---
Renúncia total	16	70.276,36.-	11.692.836.-
Restes (no certificats)			
--- Resolució agost	95	926.250,62	154.115.136.-
--- Resolució setembre	88	543.059,13	90.357.436.-
--- Resolució altres	44	158.307,46	26.340.145.-

Taula 2: Superfícies i volum econòmic per conceptes

CONCEPTE	Unitats	Euros	Pessetes
Redacció PO / PTGMF	61.81,16 ha.	125.058,09.-	20.807.916.-
Reforestacions	360,96 ha	227.300,49.-	37.819.619.-
Treballs silvícoles	10.700,784 ha	3.999.830,41.-	665.515.783.-
Camins	1675,9 km	808.341,68.-	134.496.738.-
Punts d'aigua	53 uts	66.354,98.-	111.050.540.-
Creació d'associacions	3 uts	2551,10.-	424.467.-
Divulgació i sensibilització	4 uts	1297,80.-	215.936.-
Fauna	7.880,12 ha	223.727,54.-	37.225.130.-
TOTAL		6.055.474,19.-	1.007.546.129.-

Taula 3: Previsió pressupostària ajuts forestals PDR 2002

TIPUS D'ACTUACIÓ	Euros	Pessetes
Foment de l'associacionisme de propietaris forestals	90.993,23	15.140.000.-
Ampliació, protecció i millora de la sup. forestal: forestació, treballs silvícoles, millora de suredes, vials, PO i PTGMF	4.909.066,87	816.800.000.-
Prevençió d'incendis forestals	579.315,57.-	96.390.000.-
Protecció de la fauna	384.647,75.-	64.000.000.-
Transformació i comercialització de productes forestals	415.479,67.-	69.130.000.-

sortir publicats el 21 de desembre de 2001 al DOGC núm. 3539. Tots els socis del Consorci ja van rebre una circular informativa amb la documentació i normativa vigents per aquesta convocatòria. El termini de presentació de les sol·licituds va acabar el passat 31 de gener, i les feines han de ser fetes el 30 de juny, amb l'excepció dels treballs en suredes. Aquest any, com a novetat, s'accepten feines realitzades a partir del 16 d'octubre de 2001, data en què va finalitzar el PDR 2001.

Pagament dels expedients

L'import màxim de despesa pública elegible per aquesta convocatòria, cofinançada per la UE, el ministeri de Medi Ambient i la Generalitat de Catalunya és de 6.379.503,08 euros (1.061.460.000 pta), quantitat que es desglossa com especifica la taula 3.

La majoria dels expedients de 2001 van ser pagats el mes d'octubre passat, cosa que va fer efectiva la promesa de liquidar els ajuts forestals dins del mateix any en què



es demanaven. Això trenca amb la mala impressió que els silvicultors teníem dels ajuts forestals existents els anys 1995, 1996, 1997 i 1998, que es van pagar en alguns casos amb més de cinc anys de retard, i alguns encara estan per pagar. Davant d'aquest fet, el Consorci ha preguntat per aquests expedients i des de l'Administració ens han respost que tots els expedients d'altres anys seran pagats a finals del mes de març de 2002. Esperem que amb la novetat que aquest any és el mateix Centre de la Propietat Forestal qui resoldrà tots els expedients de finques privades, s'agilitin les resolucions i les certificacions i segueixi el bon ritme en els pagaments.

NOGUER HÍBRID interespecífic

Informació i comandes:
Tel/Fax 93 841 25 29 i 607 18 12 82.

E-mails:
nogalhibrido@terra.es i ccollet@terra.es
Web: <http://www.nogal.biz>

PLANTACIONS FORESTALS COLLET
Ctra C-35. km. 9'100. Cardedeu-Llinars del Vallès (Vallès Oriental)

Neteges i explotacions forestals

David Colell Moreno

Ca l'Obaguer

25287 Vallmanya de Pinós
(Lleida)

Tel. 973 29 61 21
607 91 89 76

Breus

>> Xarxa Natura 2000 de la Regió Alpina

El Departament de Medi Ambient ha seleccionat 17 espais d'interès natural del Pirineu i el Prepirineu de Lleida, Girona i Barcelona, que sumen un total de 173.683 ha, perquè formin part de la Xarxa Natura 2000, la xarxa europea d'àrees naturals per protegir. La proposta, que ha de ser aprovada per la Comissió Europea, representa un 33'4% del territori de la regió alpina catalana (afecta 69 municipis de les comarques de l'Alt Urgell, l'Alta Ribagorça, el Berguedà, la Cerdanya, el Pallars Jussà, el Pallars Sobirà, el Ripollès, el Solsonès i la Val d'Aran) i un 5'4% de tot el territori català. Un cop quedi aprovada la Xarxa Natura 2000 Regió Alpina, el següent pas serà el de definir la Xarxa Natura 2000 Regió Mediterrània, procés que es preveu més complicat ja que afectarà de ben segur terres i paratges amb molta més pressió humana que no pas la regió alpina.

>> Primer conveni estatal del sector surer

Els representants de la Federació Espanyola del Suro (Fedacor), la patronal catalana Aecork i els sindicats CCOO i UGT, van firmar a Madrid el conveni col·lectiu del sector surer. Per primera vegada es tracta d'un conveni estatal, per la qual cosa se suprimeixen els convenis locals. La vigència serà de cinc anys, del 2001 al 2005, durant els quals es reduirà la jornada laboral. El conveni també amplia la cobertura de contingències que fins ara no és cobrien i la supressió de categories professionals per grups, que ha de facilitar la mobilitat interprofessional. Està previst que l'any que ve es consensui una taula salarial única per a tot l'Estat espanyol. El conveni afecta unes 70 empreses sureres de les comarques gironines.

>> A Ribes de Freser, el 29 de gener, primer incendi de l'any 2002

El passat dimarts 29 de gener es va declarar a la muntanya de Sant Antoni, a Ribes de Freser (Ripollès) el primer foc forestal de l'any. El sinistre, que podria haver estat provocat per una cigarreta llançada des d'un vehicle, va afectar unes dues ha de bosc i va cremar des de quarts d'onze del matí fins a les sis de la tarda. Les difícils condicions d'accessibilitat a la zona afectada van dificultar i les tasques d'extinció, en les quals van participar nombrosos efectius terrestres, dos helicòpters i una avioneta.

Medi Ambient anuncia un sensible increment de les subvencions per al PEIN

El nou conseller de Medi Ambient, Ramon Espadaler, va confirmar el passat mes de desembre que en el pressupost del seu departament per a l'exercici de

2002 hi hauria un important increment de les partides destinades a la gestió dels parcs naturals i del Pla d'Espais d'Interès Natural (PEIN).

Tot i que no va especificar quin seria l'augment, ja és prou important saber les intencions inversionistes del nou conseller i desencallar la penosa situació de manca de pressupost per al PEIN. L'any 1997, el Consorci Forestal de Catalunya, en la Declaració de Poblet feta pública al llarg de l'Assemblea General, ja va constatar una mancança de voluntat política, tant de la Generalitat, com de l'Estat espanyol i de la Unió Europea de traslladar el lloable augment de consciència social vers els boscos i els espais naturals amb reflexos a la realitat pressupostària.

Com a conseqüència el Consorci va demanar, el mateix any 1997, a la Generalitat de Catalunya que aturés tota la política d'espais naturals (moratòria del PEIN i de la declaració de nous espais naturals) fins que no es facilités pressupost i mitjans per poder portar a terme les polítiques actives forestals i



Ramon Espadaler.

d'espais naturals que compensessin d'acord amb el Pacte del PEIN les

grans aportacions i compromisos dels afectats.

Els silvicultors ens entenem com a principals garants del territori i del seu patrimoni natural conservat pels nostres avantpassats i actualment gràcies al nostre fer i treball al servei de generacions futures, i ens hem sentit traïts per la Generalitat, que no ha complert la seva part del Pacte, ja que ha limitat i no ha compensat de manera proporcional a les limitacions.

A finals de l'any passat, el grup ecologista Associació de Naturalistes de Girona, es va afegir a aquesta protesta i va demandar la Generalitat per aquest fet de l'incompliment reiterat del PEIN. Segons els ecologistes, la Generalitat es va comprometre a invertir a tot Catalunya, entre el 1992 i 1996, un total d'11.063 milions de pessetes (66.489.969,11 eur) però només n'han arribat 1.100 (6.611.133,15 eur).

Les mesures per a la prevenció d'incendis encara són insuficients

Segons publica el diari *El Punt* (2/12/2001), un treball de recerca de la UdG sobre l'evolució de la legislació en matèria de prevenció d'incendis forestals des de 1881, les mesures de prevenció en aquesta matèria són del tot insuficients.

Per Xavier Espuña, l'autor del treball, els gràfics d'evolució dels incendis forestals en els darrers 28 anys demostren que les mesures de prevenció d'incendis adoptades no són suficients, ja que s'han produït focs de manera continuada, amb l'excepció d'alguns anys d'interval i amb les puntes, pel que fa a un major nombre d'hectàrees cremades, dels anys 1986, 1994 i 1998.

Una altra conclusió que extreu l'autor és que les mesures de prevenció que actualment s'apliquen a Catalunya s'inspiren sovint en plantejaments força antics. Per exemple, la prohibició d'encendre foc al bosc en determinades èpoques de l'any es remunta a 1881, tot i que també existeixen algunes referències respecte aquesta qüestió datades al segle XIII.

El 1881 ja s'exercien controls de trànsit de persones al bosc, es feien franges tallafocs i es contractaven vigilants a l'estiu. L'autor ha trobat referències dels primers desbrossaments de marges de les línies

ferroviàries el 1908; de declaracions de zones de perill, el 1957; de la neteja de marges de carreteres i voltants de línies elèctriques, el 1968, i aquest mateix any, de l'establiment de perímetres de seguretat per a habitatges i indústries.

La normativa bàsica a Catalunya inclou la Llei Forestal de l'any 1988 i diferents decrets, entre els quals hi ha el de mesures de prevenció de 1995 i el d'accions per a la protecció de les urbanitzacions situades prop o dins de masses boscoses, prorrogat el 1999. Han estat poques, però, les urbanitzacions on s'han complert les mesures establertes. L'autor del treball destaca també que hi ha hagut una clara evolució de la percepció que es té dels boscos i de la seva funció econòmica i social. Fins a l'aparició de la llei estatal de 1957, no es va tractar la problemàtica dels incendis forestals en cap text legal. Els boscos eren vistos tan sols com a productors de fusta i protectors de les conques hidrogràfiques. En aquest treball també es posa de manifest l'evolució en el tractament dels mitjans humans d'extinció, des de l'obligatorietat de tots els homes d'entre 18 i 60 anys, el 1968, fins a la total professionalització dels serveis en l'actualitat.

XXI Fira de l'Avet d'Espinelves

De l'1 al 9 de desembre de 2001 va tenir lloc a Espinelves la Fira de l'Avet, que va arribar a la seva 21^a edició. Enguany, la fira ha acollit uns 90.000 visitants, i i han estat venuts més de 6.000 arbres. La zona de les Guilleries és considerada la principal productora d'avets del país. Segons les estadístiques, sis de cada deu exemplars es cultiven en aquesta zona.

Tot i això, encara hi ha administracions, com l'Ajuntament de Barcelona, que en desaconsellen la compra per motius no gaire ben fonamentats, ja que es tracta d'arbres cultivats en antics camps de cultiu de patates i blat de moro, tant del Montseny com de les Guilleries. Aquesta producció és una manera de mantenir productius aquests camps que donen feina a la gent del territori i afegeixen una rendibilitat a les finques forestals familiars. L'Associació de Cultivadors d'Arbres de Nadal de Catalunya, que promou l'arbre de Nadal com una tradició fortament arrelada, defensa els avets "catalans" enfront dels avets d'altres països, i s'ha queixat reiteradament d'aquests atacs del consistori barceloní amb el qual tenien establerts pactes de col·laboració, principalment pel que feia referència a la recollida i el reciclatge dels arbres de Nadal.

■ Matas proposa un Pla de boscos amb una inversió de 320.000 milions d'euros

El ministeri espanyol de Medi Ambient ha presentat davant del Consell Nacional de Boscos, òrgan consultiu que s'ha creat recentment, el document de debat del

Pla Forestal espanyol. Aquest pla proposa dissenyar una política "comú i coordinada" per a la gestió del sector forestal, actualment inexistent.

El Pla articula 150 mesures, amb un cost de 320.000 milions d'euros (53 bilions de pessetes), entre les que destaca l'increment en un 14% de la superfície forestal, per tal d'aprofitar el paper dels boscos com embornals de diòxid de carboni (CO₂), el principal gas que produeix l'efecte hivernacle.

Tot i que els països firmants del Protocol Internacional de Kyoto no han determinat encara el paper que han de complir els boscos com agents principals en l'assimilació del CO₂ (entre d'altres raons perquè no existeix una comptabilitat única aplicable a diferents tipus de boscos), el ministeri de Medi Ambient ho considera estratègic per compensar les emissions de gasos contaminants del país i, a més a més, aconseguir reduir l'erosió del sòl, que és un altre problema molt greu. El 51'9% de la superfície estatal està declarada com a territori forestal.

D'aquests 26 milions d'hectàrees, dues terceres parts són gestionades per propietaris particulars. El Pla nacional de boscos proposa reforestar 3'8 milions d'ha i així elevar d'aquí a 30 anys el *ratio* actual de 150 arbres per habitant a 250, el que suposaria absorbir 60 milions de tones d'emissions de CO₂. Espanya va llençar a l'aire el 1999 més de 380 milions de tones de gasos d'efecte hivernacle, de les que el 74% (281 milions de tones) foren de CO₂, segons dades oficials.

De qualsevol manera, segons l'Agència Europea de Medi Ambient, Espanya va augmentar aquell any les seves emissions més d'un 23% respecte 1990, any de referència en el protocol de Kyoto, pel que ja s'ha superat de bon tros l'increment del 15% que se li havia permès fins al 2010.

La producció forestal espanyola s'estima en 680 milions d'euros (113.142 milions de pessetes), una xifra que sembla poc important en el conjunt de 9.600 milions d'euros



El Pla es proposa reforestar 3'8 milions d'hectàrees.

a l'any (1'6 bilions de pessetes) que mou el sector natural a Espanya.

No obstant això, els experts forestals assenyalen que no s'inclou el "valor d'internalització" dels boscos, amb el que fan referència tant el seu valor pel manteniment de la biodiversitat i el paisatge, així com d'embornal de CO₂.

El seu valor per aquest últim punt es determinarà algun dia en el futur mercat de drets en emissions contaminants, ja que els firmants del Protocol de Kyoto van acordar a Marrakesh que aquesta seria una eina fonamental en la lluita contra el canvi climàtic. La reforestació hidrològica-forestal que proposa el

pla pretén corregir també l'avanç de la desertització en el territori. El document estima que cada any es perden 1.156 milions de tones de sòl, sense considerar les Illes Canàries.

Aquest procés afecta 21 milions d'ha, de les quals n'hi ha 5'9 milions que perden 50 tones de coberta vegetal per ha, quan el límit tolerable de degradació està establert en 12 tones/ha/any. El ministeri de Medi Ambient afirma que l'administració dels 320.000 milions d'euros que requereix el pla correran pràcticament a càrrec de les comunitats autònomes, que podran accedir a ajuts europeus.

Breus

>> Fecsa col·laborarà amb Justícia per evitar més incendis forestals

L'empresa elèctrica Fecsa va firmar un conveni amb el Departament de Justícia per col·laborar en la prevenció d'incendis forestals causats per les seves línies elèctriques. El programa, que pretén facilitar la inserció laboral de presos i de joves conflictius, contractarà menors desemparats, joves infractors i reclusos amb el tercer grau penitenciari per netejar la massa forestal propera a les línies aèries de l'empresa. Durant l'any 2001 les companyies elèctriques han rebut 286 denúncies de particulars per l'origen d'incendis, i en el mateix període la Generalitat atribueix 23 incendis a les línies elèctriques.

>> L'Alta Garrotxa inverteix en camins a canvi del seu ús públic

El Consorci per a la Protecció i la Gestió de l'Espai d'Interès de l'Alta Garrotxa vol crear un model de conveni en el qual quedarà reflectida la cessió de l'ús públic dels camins privats on es duiguin a terme actuacions de millora i de manteniment amb diners del Consorci de l'Alta Garrotxa, i que fins i tot en alguns casos pot contemplar-ne el canvi de titularitat. Aquest organisme es vol assegurar l'ús públic dels camins de l'Alta Garrotxa, estalviar conflictes i, sobretot, evitar invertir diners en camins privats que després es tanquin al públic. A més a més, promou que hi hagi un control municipal per garantir-ne l'ús públic. Aquest any hi han estat destinats 5'5 milions de pessetes (33.055,67 eur), una partida que serà complementada amb aportacions del Consell Comarcal i l'ADF.

>> Els consells comarcals inverteixen en millores de camins

Els Consells Comarcals de la Garrotxa i de l'Alt Empordà han invertit respectivament 80 i 10 milions de pessetes en millores dels camins. En el cas de la Garrotxa, les millores han afectat cinc vials del seu pla de camins i han estat finançats pel Departament de Política Territorial, el Departament d'Agricultura i pel Pla Únic d'Obres i Serveis. Pel que fa a l'Alt Empordà, s'han atès 32 de les 36 sol·licituds per reparar camins rurals malmesos pels aiguats de finals del 1999.

Constituit el Consell Nacional de Boscos

Com ja us avançàvem a l'editorial d'aquest mateix número, el passat 23 de gener es va constituir formalment el Consell Nacional de Boscos, òrgan consultiu creat per Decret el febrer de 2000 i que havia d'estar format ja fa gairebé dos anys. Són membres del Consell, presidit pel ministre de Medi Ambient, Jaume Matas, els directors generals de vuit ministeris i de les disset comunitats autònomes, així com representants dels ajuntaments, del sector forestal i ONG's.

Es va aprofitar la sessió constitutiva per lliurar als

assistents el projecte de Pla Forestal Espanyol que té com a objectiu desenvolupar l'Estratègia Forestal i preveure les inversions necessàries als boscos espanyols durant els propers 30 anys.

El projecte de Pla no inclou ni previsió financera ni objectius quantificats. El ministeri espera ara les esmenes que es presentin per part dels membres del consell durant el proper mes. Els interessats en aquest document poden demanar-lo al CFC per correu electrònic (consorci@forestal.net).

■ El sistema PEFC, avaluació per a la seva aprovació definitiva

El sistema de certificació forestal que ha introduït al nostre país PEFC-Espanya va ser avaluat entre els dies 11 i 14 de desembre per la consultora finalndesa Indufor Oy. Amb això es dona un nou

pas cap a l'aprovació definitiva del document que servirà per certificar la gestió sostenible dels boscos espanyols mitjançant aquest sistema, ja reconegut en d'altres països.

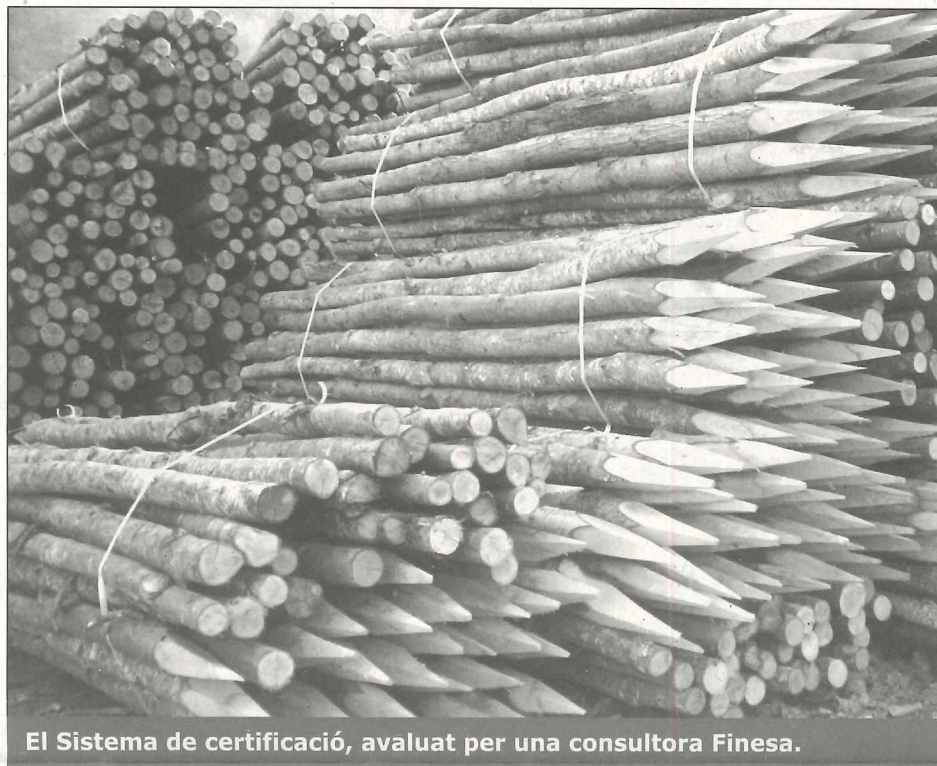
La Junta Directiva de PEFC (Pan-European Forest Certification Council) va designar fa dos mesos l'empresa finesa Indufor Oy per efectuar l'avaluació d'acceptació del sistema espanyol de certificació forestal que serà operatiu en aquest país després de la seva aprovació definitiva. Els documents i les normes elaborades per PEFC-Espanya en relació a la certificació forestal sostenible van ser lliurats al PEFC Council el passat mes de juny.

El consultor ha portat a terme distintes jornades d'anàlisi amb visites a Madrid, Euskadi, Catalunya i Galícia. A més a més, s'ha reunit amb diverses associacions i membres que integren PEFC-Espanya i que han participat en l'elaboració del document tècnic.

L'elecció d'un consultor extern a l'àrea geogràfica en la qual s'aplicarà el Sistema, i independent de l'organització de la PEFC, té com a objectiu la consecució de la major objectivitat i rigor en el desplegament del procés, per tal que es garanteixi que el Sistema PEFC-Espanya compleix totes les especificacions del Sistema Paneuropeu, i que el procés d'elaboració de les normes espanyoles hagi estat transparent, obert i hagi comptat amb una gran participació.

Un model de gestió sostenible

Així que es compti amb el resultat de la consultoria, la Junta Directiva del PEFC recomanarà l'acceptació o no del Sistema espanyol a l'assemblea general, formada per repre-



El Sistema de certificació, avaluat per una consultora Finesa.

sentants de tots els països membres.

L'aprovació del Sistema PEFC-Espanya representarà la posada en marxa d'un nou model de certificació espanyol que tindrà per finalitat promoure la gestió sostenible dels boscos i poder seguir el rastre a través de les indústries i del comerç fins al consumidor final. El Sistema proporciona una marca que assegura l'origen sostenible dels productes que s'hi acullin, responent així al creixent compromís de la societat amb el respecte mediam-

biental. Tant l'acreditació com la certificació en el sistema PEFC, les realitzen terceres parts independents.

Com a novetat, el Sistema PEFC posa a l'abast dels propietaris forestals espanyols la possibilitat d'efectuar certificacions no sols individualment, ja que podria resultar molt car, sinó també en grups o a escala regional, cosa que es troba en projecte de desenvolupament a Catalunya i Euskadi. Aquesta pràctica abaratiria considerablement tot el procés.

Les certificacions PEFC podran efectuar-se de forma conjunta entre diversos propietaris, per no encarir tant el procés

Acte commemoratiu del desè aniversari de l'Institut Català del Suro

En un acte al Palau de la Generalitat, l'Institut Català del Suro, que té la seu a Palafrugell, va celebrar el seu desè aniversari amb la presentació de la memòria dels deu anys de l'organisme, en el qual el Consorci Forestal de Catalunya té un important paper els primers anys.

L'Institut Català del Suro va ser creat el 1991 per la Generalitat a petició del sector surer català i té com a objectiu promoure el sector en l'àmbit de la producció, transformació i comercialització mitjançant l'estudi, la investigació i l'assessorament. La seva seu es va establir a Palafrugell, ja que la major part de les empreses es troben a les comarques gironines del Baix Empordà, La Selva i el Gironès.

Un sector en creixement

Al llarg de l'acte, es va destacar el creixement registrat durant aquests deu anys. El 1991, el sector surer català va facturar uns 15.000 milions de pessetes, dels quals més de la meitat corresponien a exportacions. L'any 2000, la facturació va ser de 34.000 milions de pessetes, dels quals 19.000 van ser vendes a l'exterior. En resum, les empreses de Girona han doblat la facturació en 8 anys. El 52% de les vendes van ser de taps per a cava, i la resta per a vi. Tot i que per aquest any les previsions de creixement són més moderades, el futur es veu amb optimisme.

Creació del Cork Center

A més a més, l'Institut Català del Suro ha posat en marxa el nou centre tècnic anomenat Cork Center, en base a l'antic Laboratori del Suro que depenia del Laboratori General d'Assaig i Investigacions de la Generalitat. El nou centre actuarà sobretot en dos camps: el primer és el camp de la prestació de serveis a les empreses del sector; i el segon és el de la coordinació de la recerca que es fa sobre el sector.

Des del Consorci Forestal trobem a faltar una recerca més aplicada a la sanitat de les suredes, actualment afectades per diferents malalties que poden reduir considerablement la qualitat de la matèria primera.

RESTAURACIÓ
i manteniment de mobles antics i fusta en general (tancaments, bigues, etc.).

Joan Mujal. Tel. 972 162640.



Bibliografia

>> Molt més enllà que el suro, una mirada històrica

Autor: Albert Juanola i Boera. *Història i històries de la indústria del suro*. Editorial Rourich. Barcelona, 2001. 335 pàgines. L'autor descriu des de la lleugeresa a la durabilitat, les catorze virtuts (més que no pas propietats físiques) que conflueixen en el suro i el singularitzen. Més endavant l'autor descriu el "territori taper" gironí i afegeix que la implantació de la indústria del suro va significar una revolució industrial.

>> "Pastos naturales españoles"

El catedràtic de pascicultura de l'Escola de Monts de Madrid acaba de publicar l'obra *Los pastos naturales en España*, en la qual fa un recull de la història de la pascicultura, destaca la importància d'aquesta forma d'ús del sòl i descriu les pastures ibèriques d'acord amb les grans àrees climàtiques. Les persones interessades en aquest llibre poden demanar-ne exemplars a l'Editorial Mundi Prensa.

>> Ha sortit el calendari anual de Fecsa-Endesa

Com ja ve essent habitual en els darrers anys, el Consorci i Fecsa-Endesa han editat conjuntament un calendari forestal sobre els productes no fustaners del bosc. Amb aquests calendaris es pretén superar el desconeixement forestal de la població i apropar-la a la silvicultura. Fa unes setmanes que van ser tramesos els exemplars del calendari, però si per alguna causa no els heu rebut, contacteu amb el Consorci.

Normativa legal

■ DOGC núm. 3504 - 31/10/2001. Departament de Medi Ambient. Resolució de 9 d'octubre de 2001, per la qual es fa públic l'Acord de Govern de 25 de setembre de 2001, d'aprovació definitiva del Pla especial de delimitació definitiva dels espais del PEIN Massís de les Salines, Penya-segats de la Muga i Massís de l'Albera. (Pàg. 16466).

■ DOGC núm. 3539 - 21/12/2001. Departament de Medi Ambient. Ordre de 14 de desembre de 2001, per la qual s'aproven les bases reguladores dels ajuts a la gestió forestal sostenible i es fa pública la convocatòria per a l'any 2002 (codi de la convocatòria 04.08.02). (Pàg. 19466).

■ DOGC núm. 3554 -

16/01/2002. Departament de Medi Ambient. ORDRE de 27 de desembre de 2001, per la qual s'aproven les bases reguladores dels ajuts per al foment de les actuacions de les Agrupacions de Defensa Forestal i se'n fa pública la convocatòria per a l'any 2002 (codi de la convocatòria núm. 04.09.02). (Pàg. 926).

■ DOGC núm. 3556 - 18/01/2002. Departament de Presidència. LLEI 22/2001, de 31 de desembre, de regulació dels drets de superfície, de servitud i d'adquisició voluntària o preferent. (Pàg. 1070)

■ DOGC núm. 3556 - 18/01/2002. Departament de Presidència. LLEI 25/2001, de 31 de desembre, de l'accessió i l'ocupació. (Pàg. 1075)

Els serveis del Consorci Forestal de Catalunya

L'organització de propietaris forestals catalans al seu servei

- Defensa dels silvicultors i del sector forestal davant les Administracions i a tots els nivells.
- Promoció de la fusta, el suro i d'altres productes forestals.
- Formació, informació i assessorament tècnic, jurídic i fiscal als propietaris forestals.
- Comercialització conjunta de fusta i informació sobre els mercats.
- Redacció de Plans Tècnics de Gestió i Millora Forestal.
- Assessorament i execució de Plans Tècnics de Gestió i Millora Forestal.
- Redacció de Plans d'Aprofitament Cinegètic.
- Redacció de Plans de Prevenció d'Incendis.
- Assessorament i tramitació d'ajudes forestals.
- Delimitació i cartografia de finques forestals.

Contacteu-nos a:

Telèfon: (+34) 972 84 27 08 - Fax: (+34) 972 84 30 94
Mail: consorci@forestal.net Web: <http://www.forestal.net>

Publicitat a Catalunya forestal

Anuncieu-vos a la publicació que amb un tiratge de 5.000 exemplars arriba a **tots els professionals** del sector forestal de Catalunya.

Dues tintes (verd/negre)

Preu

(exempte d'IVA)

1 mòdul (80 mm x 60 mm)45,00 eur.-
1 pàgina (20 mòduls).....900,00 eur.-

Quatre tintes

1 pàgina (20 mòduls)..... 1.156,00 eur.-

Observacions:

- Originals i despeses de composició a càrrec del client.
- 15% de descompte per insercions anuals (sis números).

Més informació:

Consorci Forestal. Tel. 972 842708

Mail: consorci@forestal.net - <http://www.forestal.net>

Programa del XXIV Viatge Tècnic d'Estudis del Consorci a Mèxic (27 d'abril-11 de maig)

Aquest any creuarem l'oceà Atlàntic i recorrerem l'impressionant territori de Mèxic, al continent americà. Durant quinze dies gaudirem dels contrastos d'aquest país amb la inestimable companyia de Martí Boada, que a més ha participat molt activament en la preparació del viatge. Visitem el país de nord a sud per observar des del desert fins a les muntanyes, passant per la costa i fent parades turístiques en algunes de les principals ciutats d'aquest país (Taxco, Cuernavaca, Puebla, Mèxic DF, Morelia, Zacatecas, ...). Contactarem amb el sector forestal mexicà i veurem alguns models de gestió, així com la biodiversitat de pins i "encinos" que es donen en aquelles terres.

DIA 01 (dissabte, abril, 27) Arribada a la Ciutat de Mexic, DF. Tot seguit, sortida cap a Torreón en vol regular.

DIA 02 (Diumenge, abril, 28) Recepció oficial per part de l'alcalde de Torreón, que ens dirigirà unes paraules de benvinguda. Breu presentació en vídeo de la ciutat de Torreón. Lliurament d'un "Reconocimiento" per part de l'Ajuntament a Lázaro Martínez pel seu treball com a promotor del coneixement de les cactàcees. Trasllat a l'esplanada del Museo Histórico de la Ciutat "Casa del Cerro". Presentació del jardí de Cactus mutants de Lázaro Martínez i dels treballs de reproducció de cactàcees per part de l'enginyer José Antonio Ramírez Cortés, de l'Instituto Tecnológico Agropecuario No. 10. Presentació del treball del M.C. Eduardo Blanco Contreras, de la Universidad Autónoma Agraria Antonio Narro, sobre la clonació i la propagació de l'Agave Regina Victoria, espècie endèmica de la regió. Visita opcional al recinte del Museu. A la tarda es visitarà una mostra del paisatge desèrtic. Visita al "Cañón de Monterreytillo", a uns 20 km a l'oest de Torreón. Tornada a l'hotel i posterior xerrada sobre pins mexicans a càrrec de Fernando Valdez. Sopar mexicà a l'aire lliure a les instal·lacions del Museu del Ferrocarril, amenitzada amb "redowa norteña" i balls regionals.

DIA 03 (Dilluns, abril, 29) Sortida amb destinació a Zacatecas amb escala per visitar els "Ahuehuetes del Río Nazas". Visita al bosc de galeria. Plàtica (xerrada) *in situ* amb el Dr. José Villanueva, dendrocronòleg a càrrec dels estudis sobre aquests arbres. Continuació del viatge cap a Zacatecas. Visita a la vinata de Rafael González Torres. Prova del "Zotol". Arribada a Zacatecas i recepció oficial. "Callejoneada con Tambo-razo Zacatecano".

DIA 04 (Dimarts, abril, 30) Visita a la Universitat Autònoma de Zacatecas i visita a la ciutat, la catedral i la "bufa". Sortida cap a Juchipila. Escala a les runes arqueològiques de "La Quemada". Continuació del viatge cap a Juchipila.

DIA 05 (Dimarts, maig, 1) Visita a la "Sierra de Los Pinos". Visitem els boscos de *Pinus maximartinensis* acompanyats pels propietaris forestals de la zona. Sortida cap a Guadalajara i pel camí farem una escala a la comunitat de Ixtlahuacán del Río per poder observar els "encinos orejones". Allotjament a Ajijic, a la riba del llac de Chapala.

DIA 06 (Dimecres, maig, 2) Sortida cap a San Juan Nuevo. Recepció a la comunitat i dinar. Visita per conèixer el projecte forestal de la comunitat de San Juan Nuevo.

DIA 07 (Dijous, maig, 3) Sortida cap a Pátzcuaro. Breu visita a la Basílica de Nuestra Señora de La Salud, mercat i mural de Juan O'Gorman. Visita al savi Jerzy Rzendowsky i a un taller artesanal de destrals. Sortida cap a Morelia.

DIA 08 (Divendres, maig, 4) Tot el dia a Morelia i els seus voltants. Programa a càrrec del Dr. Gabriel Vargas.

DIA 09 (Dissabte, maig, 5) Sortida cap a Angangueo. Visita i xerrada amb el director de la reserva de la papallona Monarca. Plàtica amb "ejidatarios", que són els veïns de la zona, dels quals aprendrem de les seves experiències en relació amb la Reserva i el tipus d'activitats econòmiques que realitzen.

DIA 10 (Diumenge, maig, 6) Sortida cap a Taxco. Pel camí farem una escala per admirar els pins gegants de Bosencheve. Visita del centre de Taxco i Santa Prisca. Sortida cap a Cuernavaca.

DIA 11 (Dilluns, maig, 7) Programa a càrrec de Topiltzin Contreras, coordinador acadèmic del Centro de Investigaciones Biológicas de Cuernavaca.

DIA 12 (Dimarts, maig, 8) Sortida cap a Puebla de los Angeles. Possible recepció a Casal Català de Puebla i visita turística d'interès.

DIA 13 (Dimecres, maig, 9) Sortida cap a Ciutat de Mexic i visita a les Piràmides de Teotihuacán. Visita de la basílica de Guadalupe.

DIA 14 (Dijous, maig, 10) Visita al centre històric de la ciutat i del seu "zócalo", del Templo Mayor, de San Ildefonso i del Palacio de Bellas Artes. Dinar a l'Orfeó Català. A la tarda visitarem la Universidad Nacional Autónoma de México (UNAM).

DIA 15 (Divendres, maig, 11) Visita al Museo Nacional de Antropología, i tornada a Barcelona.

La situació dels mercats forestals

Continua la crisi en el conjunt dels mercats forestals. Tant la fusta de trituració com la de palets es troben en un estancament del consum de la fusta del país, mentre que es manté l'entrada de fusta de l'exterior, ja sigui procedent encara del temporal de vent que va patir França (han conservat la fusta amb piles regades per evitar que es malmetin), o bé de noves aclarides.

Les fàbriques de panells o tablers tenen grans estocs acumulats i els patis de fusta plens. Tot i fer grans ampliacions, aquestes empreses estan tenint grans dificultats per

comercialitzar el volum de panells produït, i per tant no consumeixen els metres cúbics de fusta que estaven previstos. En general hi ha una tendència a la reducció d'entrades de fusta, per anar reduint els estocs acumulats.

Pel que fa a la fusta de pollancre també hi ha hagut un ralentiment molt fort degut principalment a problemes en els cítrics: primer va ser la troballa per part dels americans del cuc blanc, després del fred, i finalment la continuada pluja a la zona va fer que en molts camps no es pogués entrar a collir la fruita.

El lledoner, patrimoni i discreció

El lledoner (*Celtis australis*) pertany a la família de les Ulmàcies (*Om*, ...) i presenta més de 80 espècies al món. Podem trobar-ne representants a Amèrica del Nord (lledoners de Louisiana, Virgínia, ...), a les Antilles (lledoners amb flors petites i fulles com les del llimoner, ...), a l'Àfrica (*Celtis prantlii*, *C. durandii*, ...) i els orientals (*Celtis cinnamomea*, ...).

Forma part del conjunt d'arbres conreus tradicionalment a l'entorn de la Mediterrània. A l'època romana ja s'utilitzava el nom de *Celtis* per designar el lledoner. A l'Edat Mitjana era una espècie molt present, i a partir del segle XVIII apareix a les grans ciutats, però al segle XIX, tot i les seves reconegudes qualitats, se la substitueix pel plàtan.

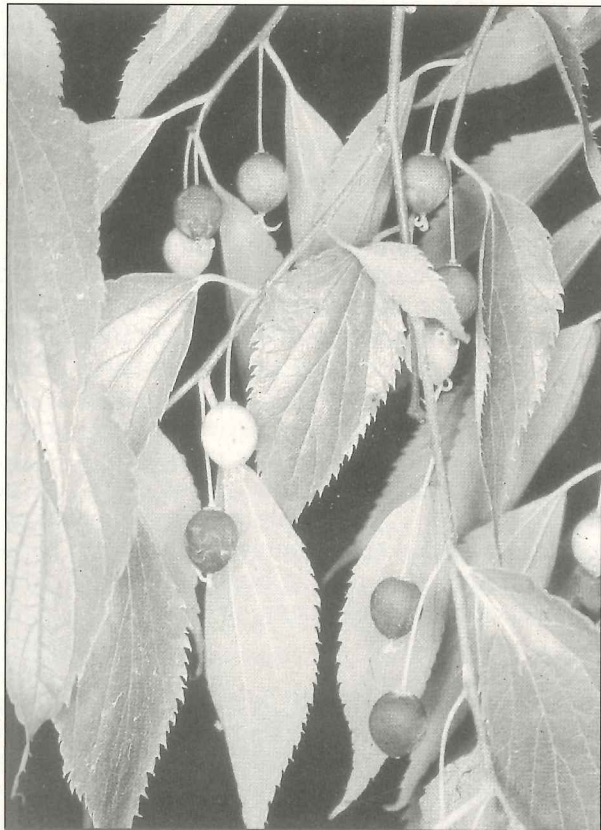
Morfologia

Arbre mitjanament alt, que fàcilment pot arribar fins als 25 metres. Capçada densa i arrodonida, d'un verd intens. Tronc dret, sovint força cònic i amb escorça llisa i grisosa. Borrans i fulles disposades tot al llarg de la tija en dos rengles. Fulles alternes, peciolades, caduques i asimètriques, estretament ovades i d'extrem agut i acabat en punta allargada.

Poden arribar a fer entre 4 i 15 cm. de llarg i tenen el limbe dentat, pelut i una mica aspre al tacte. Les flors són poc vistoses, verdoses, solitàries i amb un llarg peduncle que neix junt amb les fulles. Floreix a l'abril i fructifica al setembre-octubre. El fruit carnós, anomenat lledó, és arrodonit, poc més gros que un pèsol i és comestible. De color fosc quan és madur, el trobem fixat a un peduncle.

Ecologia

D'origen oriental, segons sembla, i introduït per l'home. El trobem a la terra baixa de tot el nostre territori i només rarament a la muntanya mitjana. Bastant comú, sobretot a les



Detall de la fulla i el fruit

vores i marges de camps i camins, però mai formant boscos. Habita l'estatge de vegetació mediterrània i supramediterrània, entre els 0 i els 800 metres d'alçada, preferentment les zones amb un clima subhúmit i humit amb hiverns suaus o temperats. Arbre rústic, amant de la llum i de la calor. Subsisteix a les vessants àrides, caloroses, calcàries o silíciques, però exigent en sòls profunds i ben alimentats d'aigua (al·luvions i col·luvions de faldes de vessants).

Usos

En la protecció contra l'incendi forestal, orma un bosc de galeria força espès i dens en situacions frescals. Molt sensible al foc, ja que té una escorça molt fina.

La fusta és d'un to grisenc clar i sense diferenciació de l'albeca. Té una gran resistència i cohesió i posseeix una flexibilitat extraordinària. Se'n fan fuets, tiges, forques (tècni-

ca provinent del sarraïns), botes, rems, jous i un gran nombre d'estris comuns d'aplicació agrícola, principalment. De les arrels, també se'n fan colorants, igual que de l'escorça. Les fulles s'han utilitzat com a farratge, i del lledó, a més de ser comestible, també se n'extreia oli, begudes alcohòliques i curatives.

Silvicultura

És un arbre d'un cicle de vida molt llarg: més de 500 anys. No està afectat per malalties greus, però totes les espècies de la família de les Ulmàcies, de la qual el lledoner en forma part, són sensibles a la grafiosi de l'om (degut a *Ceratocystis ulmi* i transmesa per diferents escolítids), probablement la malaltia més devastadora dels últims anys.

Es tracta com a bosc baix irregular amb rebrots de diferents edats a la mateixa soca. Els objectius són la producció de pals d'entre 2 i 3 metres de llargada, rectes i sense nusos, i amb un diàmetre de 12 a 15 cm. El torn de producció del lledoner es fixa, en funció de la qualitat de l'estació, entre 12 i 15 anys.

El lledoner és un arbre que reclama una gestió força exigent pel que fa al manteniment, sobretot per la necessitat de la poda de branques i la selecció dels rebrots. Les possibilitats poden arribar als 6-8 m³/ha/any, essent la producció de 200-400 pals/ha/any.

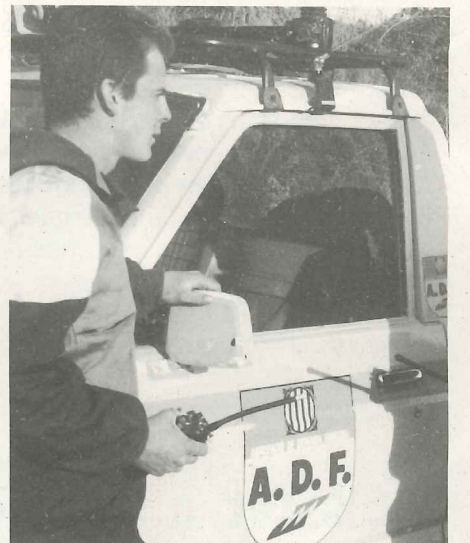
El valor de la fusta en peu va de les 17.500 ptes/m³ fins a les 35.000 ptes/m³ de la fusta de major qualitat (preus del mercat francès), que són uns valors prou interessants econòmicament.

Subvencions per al foment de les ADF

Al DOGC núm. 3554, publicat el passat 16 de gener de 2002, la Generalitat de Catalunya, mitjançant el Departament de Medi Ambient va aprovar les bases reguladores dels ajuts per al foment de les actuacions de prevenció i lluita contra els incendis forestals de les ADF.

El termini de presentació de sol·licituds va finalitzar el passat 28 de febrer de 2002. Els ajuts establerts en aquesta Ordre es finançaran d'acord amb el Pla de Desenvolupament Rural (PDR) específic per a Catalunya per el període 2000-2006 amb un import màxim de despesa pública de 1.684.588,85 euros.

S'estableixen cinc tipus d'ajuts: constitució o ampliació de les ADF, adquisició de material i mitjans de comunicació, manteniment i despeses de funcionament de les ADF, manteniment de la xarxa bàsica de camins i pistes forestals per a municipis integrants de l'ADF no declarats d'alt risc d'incendi i redacció o actualització de plans de prevenció d'incendis forestals. Els dos primers estan cofinançats per la Generalitat de Catalunya, el Ministeri de Medi Ambient i la Unió Europea. Els tres restants, estan finançats al cent per cent per la Generalitat de Catalunya.



Agenda >>>

XIX Jornades Tècniques Silvícules del Consorci Forestal
Organitzades pel Consorci Forestal de Catalunya. Enguany arribarem a la dinovena edició de les Jornades Tècniques Silvícules, que se celebraran del 15 de març al 31 de maig. La sessió d'inauguració de les Jornades tindrà lloc a la vila d'Arbúcies (La Selva), i comptarà amb la presència del nou conseller de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya, Ramon Espadaler.

Firefor 2002
De l'11 al 13 d'abril tindrà lloc a Villagarcia de Arousa (Pontevedra) el Saló Internacional d'equips, maquinària, tècniques i serveis per a la prevenció i l'extinció d'incendis forestals, la regeneració de zones afectades, la mecanització forestal, els aprofitaments dels recursos forestals i la seguretat en els treballs. També hi haurà conferències i fòrums. Més informació al 976 276 731, o al mail: firefor-fair@terra.es

Viatge Tècnic d'Estudis del CFC
El Consorci Forestal de Catalunya ha elegit aquest any un país de l'altra banda de l'Atlàntic com a punt de destí del seu Viatge Tècnic d'Estudis: Mèxic. Del 27 d'abril a l'11 de maig es visitaran explotacions forestals i poblacions diverses, incloses algunes d'interès turístic: Taxco, Cuernavaca, Puebla, Mèxic DF, Morelia, Zacatecas.... Es contactarà amb el sector forestal mexicà (Més informació a la pàg. 7)

CONSORCI FORESTAL DE CATALUNYA

Edita:
Consorci Forestal de Catalunya

C/Jacint Verdaguer, 3, 2^o
17430 Santa Coloma de Farners

Tel. (+34) 972 84 27 08
Fax (+34) 972 84 30 94
E.mail: consorci@forestal.net
Web: http://www.forestal.net

Impressió: Litosplai SA (La Garriga)
D. L. GI-1103-1997